

بررسی ویژگی های کالبدی اتاق بستری به منظور ارتقاء کیفیت زندگی بیماران مبتلا به سرطان (نمونه ی موردی شهر کرمانشاه)

محیا بختیاری منش

دانش آموخته ی کارشناسی ارشد، دانشگاه هنر اصفهان، Email: Mahya_bakhtiary@yahoo.com

چکیده

تغییر روند درمان از طب سنتی و درمان به کمک روان به درمان بر اساس تعریف پزشکی مدرن یعنی درمان های صرفا دارویی در کنار تنش های حضور در محیط درمانی، عاملی برای ایجاد ناسازگاری مابین بیمار و بنای درمانی شد، ناسازگاری هایی که با اعمال تغییرات توسط بیماران در فضای بیمارستان ها قابل شناسایی هستند. امروزه بیماری سرطان، به دلیل روند طولانی درمان، افزایش روز افزون مبتلایان و کمبود مراکز درمان، نیازها و خواسته های متفاوتی از سایر بیماری ها را دارد بنابراین کالبدی متفاوت را می طلبد. به نظر می رسد مسئله ای که به واسطه ی سازگاری کم ما بین بیمار و کالبد در بناهای درمانی قابل رویت است مرتبط با مسائلی فراتر از هزینه ها و استانداردهای طراحی فضای درمانی باشد. از میان اجزای یک بنای درمانی، اتاق بستری به سبب حضور طولانی مدت بیماران بیشترین تاثیر را بر سرزندگی بیمار و همراهان دارد و می تواند شرایطی مشابه خانه را تا حدودی که شرایط پزشکی اجازه دهد برای بیمار فراهم آورد. راهبرد پژوهش حاضر کیفی است و شیوه ی جمع آوری اطلاعات مطالعه ی موردی در اثر حضور مستمر در سه نمونه از فضاهای درمانی شهر کرمانشاه، مصاحبه و گفتگو با بیماران، خانواده ها و پزشکان و مطالعات کتابخانه ای در راستای شناخت نظریات روانشناسی موثر در کالبد بناهای درمانی می باشد، همچنین بررسی نمونه های موفق موجود در جهان در راستای تقرب به فضای مطلوب بیماران مورد بررسی واقع شده اند. هدف از این تحقیق؛ به دست آوردن نیازها و خواسته های کاربران یک اتاق بستری، یافتن چگونگی پاسخ کالبدی به این نیازها و ارتقای اتاق به مکانی آرام برای بیماران مبتلا به سرطان است. در پایان می توان اذعان داشت یک اتاق بستری مطلوب باید از چهار جهت مورد بررسی قرار گیرد؛ حفاظت، آرامش، لذت و پزشکی.

واژه های کلیدی: اتاق بستری، سرزندگی، سرطان، بنای درمانی، الگو.

۱- مقدمه

تاثیر محیط بر سلامت و دوره ای که توسط فرد بیمار در فضای بیمارستان سپری می شود، انکار ناپذیر است. امروزه لحاظ نمودن عواملی از قبیل ایجاد حس آشنای مکان و کاستن احساس غربت و دور ماندن از کنج امن خانه و آشنایان، ایجاد فضایی خصوصی برای آسایش بیمار جهت تسهیل ملاقات ها، یک ضرورت است. [۱]

طراحی یک بنای درمانی به واسطه ی پیچیدگی های عملکردی، تجهیزات پزشکی و پاسخ به نیازهای انسانی، امری دشوار و نیازمند گروهی از متخصصان، هزینه ی بالا و صرف زمان زیادی است. اما به جز اهمیت طراحی چنین مراکزی در کل، طراحی یک اتاق بستری به سبب حضور دائم بیمار در آن اهمیت می یابد. حضوری که به سبب مرحله ی بیماری و درمان، نیازهای متفاوتی را می طلبد. نکته ی مهم در طراحی یک اتاق بستری، توجه به تفاوت ها، نیازها و خواسته های بیماران مبتلا به سرطان نسبت به سایر بیماری ها و نمود کالبدی آن در فضا است. اما این اتاق چگونه باید باشد؟
یعنی؛ ویژگی های کالبدی یک اتاق بستری برای بیماران مبتلا به سرطان چیست؟